

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ОПШТИНА СРБОБРАН
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ

Број:
Дана: __.12.2025. године
21480 Србобран, Трг слободе 2
☎: 021/6230 - 402
E-mail: srbobran_sekretar@eunet.rs

На основу члана 46 Закона о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Србије“, број: 129/2007, 83/2014- др. закон, 101/2016-др. закон, 47/2018 и 111/2021- др. закон), члана 67 Статута општине Србобран („Службени лист Општине Србобран“, број: 4/2019, 20/2019, 6/2022 и 12/2025), члана 2 и 38 Одлуке о Општинском већу („Службени лист Општине Србобран“, број: 10/2008 и 10/2017 и члана 66 став 1 Пословника Општинског већа („Службени лист Општине Србобран“, број 2/2009, 11/2017 и 26/2017), Општинско веће на __. седници одржаној __.12.2025. године, доноси следећу

**ОДЛУКУ О СМЕРНИЦАМА ЗА ИЗРАДУ ГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈКП
„ГРАДИТЕЉ“ СРБОБРАН ЗА 2026. ГОДИНУ, ОДНОСНО ТРОГОДИШЊЕГ ПРОГРАМА
ПОСЛОВАЊА ЗА ПЕРИОД 2026-2028. ГОДИНЕ**

Члан 1.

У годишњем програму пословања за 2026. годину, ЈКП “Градитељ” Србобран може да планира раст основних зарада запослених од највише 5,1% у односу на основну зараду у 2025. години.

Изузетно, за запослене који су у 2025. години примали зараду у износу до, или у висини минималне зараде, утврђене у складу са Законом о раду, може се планирати увећање зараде највише до 10,1%.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу општине Србобран“.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

СРБОБРАН

Радивој Дебељачки

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Србобран
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за привреду, буџет и финансије
Број: 004938427 2025 08910 004 004 000 001 01 002
Дана: 17.12.2025. године
21480 СРБОБРАН – Трг Слободе 2.
Тел: 021/731-077 Факс: 021/731-079
E-mail: srbobran_privfin@eunet.rs

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
ОПШТИНЕ СРБОБРАН

Предмет: Иницијатива за доношење Одлуке о смерницама

ЈКП „Градитељ“ Србобран обратио се Општинском већу Србобран са Иницијативом за доношење Одлуке о смерницама за израду годишњег програм пословања за 2026. годину, односно трогодишњег програма пословања за 2026-2028. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, од дана 09.12.2025.године, број: 1540/2025.

На основу Уредбе о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2026. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2026–2028. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса („Службени гласник РС“, бр. 103/2025), чији су саставни део Смернице за израду годишњег програма пословања за 2026. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2026–2028. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса: „Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, поред смерница наведених у овом акту, могу предложити јавним предузећима чији су оснивачи и друге смернице које су од значаја за њихово пословање, односно другачије смернице у погледу расхода за зараде запослених, с тим да се основна зарада запосленог не може увећати више од процентуалног увећања минималне цене рада у односу на основну зараду у 2025. години“.

У складу са наведеном Уредбом, приликом планирања увећања зарада запослених у 2026. години треба узети у обзир гарантовану висину минималне зараде утврђене у складу са Законом о раду, док се основна зарада осталих запослених може увећати за највише 5,1% у односу на основну зараду из последњег квартала у 2025. години. Како се у 2026.години, планира раст минималне зараде од 10,1%, Одељење предлаже да ЈКП „Градитељ“ Србобран средства за зараде запослених планира тако да увећање основне зараде запосленог не може износити више од 5,1%у односу на основну зараду у 2025. години. Изузетно, за запослене који су у 2025.години примали зараду у износу до или у висини минималне зараде, утврђене у складу са Законом о раду, може се планирати увећање основне зараде највише до 10,1%.

На основу свега изнетог, Одељење за привреду, буџет и финансије, упућује Општинском већу Србобран, предлог Одлуке о смерницама за израду годишњег програма пословања ЈКП “Градитељ” Србобран за 2026. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2026–2028. године, ради доношења.

Предмет обрадила:
Владана Мандић, Финансијско- материјални и
аналитички послови буџета

В. Мандић

РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ПРИВРЕДУ,
БУЏЕТ И ФИНАНСИЈЕ

Маријана Фуско
Маријана Фуско

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ГРАДИТЕЉ
СРБОБРАН

Доситеја Обрадовића 2, 21480 Србобран

Централа и Заједничке службе: 021/6230-158
Бесплатни Телефонски број: 0800/110-210
Пријава стања воде и гаса: 021/6230-321, 064/8166-539
Топлана: 021/6230-175
Погребна служба: 021/6230-529, 064/8094-080
Аутобуска станица: 021/6231-106

БРОЈ: 1540/2025
ДАНА: 09.12.2025
СРБОБРАН

ПИСАРНИЦА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ СРБОБРАН

ПРИМЉЕНО: 09. 12. 2025

БРОЈ:

ОПШТИНСКОМ ВЕЋУ СРБОБРАН

С р б о б р а н
Т р г С л о б о д е 2

Предмет: Иницијатива за доношење Одлуке о смерницама за израду годишњег програма пословања за 2026. годину, односно трогодишњег програма пословања за 2026-2028. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса

На основу „Уредбе о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2026. годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2026.-2028. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса чији је оснивач аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе“ („Сл.гласник РС“, бр. 103/2025), усвојеној од стране Владе Републике Србије, **упућујемо вам иницијативу за доношење Одлуке за давање сагласности за планирање масе и просечне зараде за 2026. годину са растом већим од 5,1% (највише 10,1%), а све у складу са напред наведеном Уредбом која гласи: „Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе поред смерница наведених у овом акту, могу предложити јавним предузећима чији су оснивачи и друге смернице које су од значаја за њихово пословање, односно другачије смернице у погледу расхода за зараде запослених, с тим да се основна зарада запосленог не може увећати више од процентуалног увећања минималне цене рада у односу на основну зараду у 2025.години“.**

Сходно горе изнетим, а у складу са овлашћењима Општинског већа Србобран, достављамо вам горе наведени Захтев за даљу надлежност.

С поштовањем,

Прилог:
Информација 25/25 „Комдел“ Београд
Уредба („Сл.гласник РС“ бр. 103/2025)

Директор
Милош Јовановић

UREDBA

O UTVRĐIVANJU ELEMENATA GODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA 2026. GODINU, ODNOSNO TROGODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA PERIOD 2026-2028. GODINE JAVNIH PREDUZEĆA I DRUGIH OBLIKA ORGANIZOVANJA KOJI OBAVLJAJU DELATNOST OD OPŠTEG INTERESA ČIJI JE OSNIVAČ AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

("Sl. glasnik RS", br. 103/2025)

Član 1

Ovom uredbom bliže se utvrđuju elementi godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026-2028. godine javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja koji obavljaju delatnost od opšteg interesa čiji je osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave.

Elementi iz stava 1. ovog člana dati su u Smernicama za izradu godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026-2028. godine javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja koji obavljaju delatnost od opšteg interesa čiji je osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koje su odštampane uz ovu uredbu i čine njen sastavni deo.

Član 2

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

SMERNICE

**ZA IZRADU GODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA 2026.
GODINU, ODNOSNO TROGODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA
ZA PERIOD 2026-2028. GODINE JAVNIH PREDUZEĆA I DRUGIH
OBLIKA ORGANIZOVANJA KOJI OBAVLJAJU DELATNOST OD
OPŠTEG INTERESA ČIJI JE OSNIVAČ AUTONOMNA POKRAJINA
ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE**

Ovim smernicama obavezuju se javna preduzeća i društva kapitala čiji je jedini osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: javno preduzeće), da u pripremi godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026-2028. godine:

- polaze od ciljeva i smernica ekonomske i fiskalne politike Vlade,
- pridržavaju se strateških, zakona i podzakonskih akata koja primenjuju u svom poslovanju,
- izvrše sveobuhvatnu analizu poslovanja za 2025. godinu, kako bi godišnji program poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnji program poslovanja za period 2026-2028. godine, planirali na realnim osnovama.

Godišnji program poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnji program poslovanja za period 2026-2028. godine (u daljem tekstu: program poslovanja), neophodno je dostaviti u rokovima i na način propisan Zakonom o javnim preduzećima (u daljem tekstu: Zakon).

Javna preduzeća koja su donela program poslovanja za period 2025-2027. godine, dužna su da te programe poslovanja revidiraju, u skladu sa članom 59. stav 6. Zakona.

Prilikom izrade programa poslovanja, neophodno je da budu prikazani sledeći elementi:

1) Opšti podaci, gde je potrebno navesti:

- status, pravnu formu i delatnost javnog preduzeća,
- da li je donet dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja,
- organizacionu šemu javnog preduzeća,
- imena direktora i izvršnih direktora, kao i članova nadzornog odbora/skupštine.

Za direktora i članove nadzornog odbora/skupštine potrebno je navesti datum i osnov imenovanja.

2) Analiza poslovanja u 2025. godini, gde je potrebno prikazati:

- procenjeni fizički obim aktivnosti,
- bilans stanja (**Prilog 1**) bilans uspeha (**Prilog 1a**) i izveštaj o tokovima gotovine (**Prilog 1b**),
- analizu ostvarenih indikatora poslovanja,
- razloge odstupanja u odnosu na planirane indikatore,
- sprovedene aktivnosti za unapređenje procesa poslovanja,
- ostvarenje ciljeva koji su planirani programom poslovanja za 2025. godinu, odnosno obrazložiti ukoliko planirani ciljevi nisu ostvareni.

3) Ciljevi i planirane aktivnosti za 2026. godinu, odnosno za period 2026-2028. godine,
gde je potrebno prikazati:

- ciljeve javnog preduzeća za period za koji se donosi program poslovanja (koji treba da budu merljivi, vremenski uokvireni, realni, određeni i dostižni), indikatore kojima se meri ostvarenje ciljeva (sa početnim vrednostima, ciljanim vrednostima i izvorima provere) i ključnim aktivnostima potrebnim za dostizanje ciljeva (**Prilog 2**),
- analizu tržišta koja obavezno sadrži: analizu potencijalnog novog proizvoda/usluge, analizu povećanja obima proizvodnje/prometa postojećeg asortimana, analizu ciljnih tržišta, analizu konkurencije, procenu tržišnog udela, plan prodaje i unapređenje marketing strategije,
- rizike u poslovanju kroz plan/mapu upravljanja rizicima u okviru kojih je, između ostalih, neophodno navesti glavne fiskalne rizike (subvencije, krediti - sa aspekta mogućnosti vraćanja, državne garancije, obaveze), kao i rizike koji se odnose na sudske sporove i prirodne nepogode (**Prilog 3**),
- planirane indikatore poslovanja za 2026. godinu, a ukoliko se donosi trogodišnji program poslovanja, planirane indikatore i za 2027. i 2028. godinu, na osnovu kojih će se utvrditi napredak u poslovanju javnog preduzeća,

Analiza iz tačke 2) alineja treća i planirani indikatori iz tačke 3) alineja četvrta ovog akta prikazuju se kroz **Prilog 4**.

4) Planirani izvori prihoda i pozicije rashoda po namenama, gde je potrebno:

- prikazati planirani bilans stanja (**Prilog 5**), bilans uspeha (**Prilog 5a**), kao i planirane tokove gotovine (**Prilog 5b**),
- detaljno obrazložiti strukturu planiranih prihoda i rashoda,
- prihode planirati na osnovu važeće odluke o cenama na koju je saglasnost dala Vlada, nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, odnosno drugi nadležni organ,
- navesti elemente za celovito sagledavanje cena proizvoda i usluga, kao i važeći cenovnik po kome su obračunati poslovni prihodi,
- prikazati iznos i dinamiku prihoda iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave (**Prilog 6**),
- detaljno prikazati namenu korišćenja sredstava iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave,
- sredstva koja su planirana na pozicijama: službena putovanja, naknade po ugovoru o delu, po autorskim honorarima, po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora, kao i sredstva predviđena za stručna usavršavanja i slične namene, planirati racionalno. (**Prilog 7**).

5) Planirani način raspodele dobiti, odnosno planirani način pokrića gubitka, gde je potrebno:

- raspodelu procenjene dobiti za 2025. godinu, planirati u skladu sa aktom autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave za 2026. godinu,
- prikazati na koji način je utrošena dobit za 2022, 2023. i 2024. godinu (ukoliko je dobit raspoređena za investicije, navesti za koja investiciona ulaganja su utrošena sredstva).

6) Plan zarada i zapošljavanja, gde je potrebno:

- prikazati broj zaposlenih po sektorima/organizacionim jedinicama (**Prilog 8**),
- prikazati kvalifikacionu, starosnu i polnu strukturu zaposlenih i strukturu zaposlenih prema vremenu provedenom u radnom odnosu, kao i kvalifikacionu i polnu strukturu predsednika i članova nadzornog odbora/skupštine (**Prilog 9**),
- popunjavanje upražnjenih radnih mesta, kao i dodatno zapošljavanje i radno angažovanje planirati isključivo u skladu sa važećim zakonima i podzakonskim aktima koja uređuju ovu oblast i prikazati dinamiku zapošljavanja kroz (**Prilog 10**),
- sredstva za zarade zaposlenih planirati isključivo u skladu sa važećim zakonima, podzakonskim i opštim aktima kojima se uređuje ova oblast (**Prilog 11**), prikazati najnižu i najvišu pojedinačnu planiranu i ostvarenu zaradu za zaposlene (bez posloводства) i posloводство (**Prilog 11a**), najnižu i najvišu mesečnu zaradu direktora posebno iskazati ispod Priloga 11a,
- Sredstva za zarade zaposlenih treba planirati tako da uvećanje osnovne zarade zaposlenog ne može iznositi više od 5,1% u odnosu na osnovnu zaradu u 2025. godini. Prilikom planiranja uvećanja zarada zaposlenih u 2026. godini treba uzeti u obzir visinu minimalne zarade utvrđene u skladu sa Zakonom o radu. Planiranje novog zapošljavanja i uvećanja zarada treba da bude zasnovano na realnim finansijskim mogućnostima preduzeća, uz prethodnu izmenu opšteg akta kojim su definisani elementi za obračun i isplatu zarada.
- Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, mogu predložiti javnim preduzećima čiji su osnivači i drugačije smernice u pogledu rashoda za zarade zaposlenih, s tim da se osnovna zarada zaposlenog ne može uvećati više od procentualnog uvećanja minimalne cene rada u odnosu na osnovnu zaradu u 2025. godini.
- ukoliko se izmene i dopune programa poslovanja odnose na zarade, neophodno je popuniti i **Prilog 11b**,
- naknade predsedniku i članovima nadzornog odbora/skupštine, izuzetno za 2026. godinu, planirati najviše do nivoa planiranih sredstava za 2025. godinu i prikazati kroz **Prilog 12**,
- nadležni organ javnog preduzeća dužan je da proceni da li će utvrđivati naknadu za rad Komisije za reviziju i, ako je utvrdi, neophodno je da se prilikom utvrđivanja visine naknade rukovodi finansijskim stanjem i poslovnim rezultatima javnog preduzeća, a najviše do nivoa planiranih sredstava za 2025. godinu.

Naknade za rad Komisije za reviziju prikazati kroz **Prilog 13**.

7) Kreditna zaduženost, gde je potrebno kreditnu zaduženost prikazati kroz **Prilog 14**.

8) Planirane nabavke, gde je potrebno:

- prikazati planirana finansijska sredstva za nabavku dobara, radova i usluga za 2026. godinu, odnosno za period 2026-2028. godine (**Prilog 15**),

- detaljno obrazložiti planirane nabavke, dobara, radova i usluga za 2026. godinu, odnosno za period 2026-2028. godine,

- racionalno planirati nabavku službenih vozila, uz navođenje vrste, osnovnih karakteristika vozila, procenjene vrednosti nabavke i obrazložiti zbog čega je nabavka neophodna.

9) Plan investicija, gde je potrebno:

- prikazati plan i dinamiku investicionih ulaganja u 2026. godini, odnosno za period 2026-2028. godine (**Prilog 16**),

- detaljno obrazložiti započete, odnosno planirane a nerealizovane investicije iz prethodnog perioda.

10) Kriterijumi za korišćenje sredstava za posebne namene, gde je potrebno:

- sredstva za posebne namene (sponzorstva, donacije, humanitarne aktivnosti, sportske aktivnosti, reprezentaciju, reklamu i propagandu i ostala sredstva) planirati racionalno (**Prilog 17**),

- detaljno obrazložiti sredstva za posebne namene (sponzorstva, donacije, humanitarne aktivnosti, sportske aktivnosti, reprezentaciju, reklamu i propagandu i ostala sredstva),

- javna preduzeća koja koriste sredstva iz budžeta za finansiranje tekućeg poslovanja (zarade, materijalni troškovi i sl.), kao i javna preduzeća koja su poslovala sa gubitkom prema poslednjem objavljenom finansijskom izveštaju, ne mogu planirati sredstva za sponzorstvo i donacije.

Pored navedenog, javna preduzeća su dužna da se pridržavaju sledećeg:

Izmene i dopune programa poslovanja vršiti isključivo iz razloga propisanih članom 60. stav 2. Zakona.

Usvojene programe poslovanja, kao i sve njegove izmene i dopune, objaviti na internet stranici javnog preduzeća, u skladu sa članom 71. Zakona.

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, pored smernica navedenih u ovom aktu, mogu predložiti javnim preduzećima čiji su osnivači i druge smernice koje su od značaja za njihovo poslovanje.

Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

Beograd, Branka Krsmanovića 13

Tel/Fax: 011 2402098, Tel: 011 2400 227

E-mail: komdel@ttigroup.co.rs www.ttigroup.co.rs

Stručna služba: TTI Group d.o.o. Beograd

Beograd, novembar 2025. godine

INFORMACIJA 25/25

SMERNICE ZA IZRADU GODIŠNJIH PROGRAMA POSLOVANJA ZA 2026. GODINU

Vlada Republike Srbije, na sednici održanoj **20. novembra** 2025. godine, u skladu sa ovlašćenjima, a na osnovu člana 60 Zakona o javnim preduzećima, donela je *Uredbu o utvrđivanju elemenata godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026 -2028 godine javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja koji obavljaju delatnost od opšteg interesa čiji je osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave* (Sl. glasnik RS 103 od 21. novembra 2025. godine) koja stupa na snagu 8-og dana od dana objavljivanja .

Elementi za izradu godišnjih programa poslovanja javnih preduzeća za 2026. godinu bliže su utvrđeni u **Smernicama**, koje su odštampane **uz Uredbu** i čine **njen sastavni deo**.

U odnosu na prošlu godinu, **osim u delu koji se odnosi na planiranje zarada**, **Smernice sadržinski nisu bitnije menjane**, tako da isto kao i do sada, kroz **10 tačaka** razrađuju elemente neophodne za izradu godišnjeg programa.

Tačka 1 - Opšti podaci

Tačka 2 – Analiza poslovanja u 2025. godini

Tačka 3 – Ciljevi i planirane aktivnosti za 2026. godinu:

Tačka 4 –. Planirani izvori prihoda i pozicije rashoda po namenama:

Tačka 5 – Planirani način raspodele dobiti, odnosno planirani način pokrića gubitka

Tačka 6 – Plan zarada i zapošljavanja

Tačka 7- Kreditna zaduženost

Tačka 8 - Planirane nabavke

Tačka 9 - Plan investicija

Tačka 10 - Kriterijumi za korišćenje sredstava za posebne namene

U narednom tekstu dati su komentari vezani za delove godišnjeg programa koji u praksi mogu izazivati određene nedoumice, a koji se odnose na planiranje prihoda, zarada i zapošljavanja u narednoj poslovnoj godini. Nakon toga, u **nastavku** informacije, u dva priloga dati su opšti model odluke o dodatnim smernicama osnivača, kao i **integralni tekst Smernica**.

a) Planiranje prihoda

U ovom delu Smernica, između ostalog navedeno je da prihode treba planirati **na osnovu važeće odluke o cenama na koju je saglasnost dao** nadležni organ autonomne pokrajine ili **jedinice lokalne samouprave**, odnosno drugi nadležni organ. Takođe stoji, da treba „*navesti elemente za celovito sagledavanje cena proizvoda i usluga, kao i važeći cenovnik po kome su obračunati poslovni prihodi.*“

Identična **formulacija** bila je i u Smernicama donetim prethodne godine, a sama po sebi je takva da i dalje **otvara suštinske dileme vezane za metodologiju planiranja**. Teoretski, finansijski planovi i projekcije mogu da se rade po (1) sadašnjim, po (2) stvarnim, po (3) prosečnim ili po (4) planskim cenama. Međutim, planiranje ima smisla samo ako se na isti način planiraju i prihodi i rashodi. Ako bi se prihodi planirali, kako bi moglo da se tumači po formulaciji iz Smernica, po

sadašnjim cenama, onda bi i rashodi trebalo da se planiraju na isti način. U suprotnom, pravila bi se bilansna neravnoteža, a jedan broj javnih preduzeća bi zbog podcenjenih prihoda u godišnjim programima nužno iskazivao gubitke koje inače nema smisla planirati.

S druge strane, ako bi se rashodi planirali po sadašnjim, a ne po planskim cenama, to bi u većini slučajeva značilo da godišnjim programom nije obezbeđen dovoljan iznos sredstava za masu zarada i drugih primanja zaposlenih koje će nominalno rasti makar za toliko koliko će biti veće dopune do minimalne zarade ili dodatka za minuli rad, ali neće biti ni dovoljno novca za planirane javne nabavke koje se projektuju ne po sadašnjim već po planskim cenama, a za koje se sredstva obezbeđuju baš godišnjim programom.

To sve upućuje na **neminovnost** da se prihodi i rashodi javnih preduzeća za narednu 2026. godinu planiraju sa fleksibilnijim tumačenjem ove formulacije, odnosno ipak **ne po sadašnjim**, već **po planskim cenama**, a uzimajući u obzir i **polazeći od važećih odluka o cenama sa kojima se saglasio osnivač**.

b) Planiranje broja zaposlenih

Kod javnih komunalnih preduzeća kadrovski kapacitet je u poslednjih nekoliko godina pod dejstvom restriktivnih propisa i poremećaja na tržištu rada, vidno oslabljen. U praksi je **sve manje operativnih radnika** koji neposredno rade na terenu, a **sve češće nedostaju kadrovi koji su ključni** za obavljanje delatnosti (vodo instalateri, vozači specijalnih vozila, rukovaoci specijalnim mašinama i postrojenjima...). Istovremeno na administrativnim poslovima po pravilu postoje viškovi, ali su oni takve strukture da ih nije moguće prekvalifikovati i usmeriti ih na terenske operativne zadatke.

Ograničenje ukupnog broja zaposlenih i zabrana zapošljavanja koja je na snazi još od decembra 2013-te godine, ovaj sve ozbiljniji problem, ne da nisu rešila, već su ga na određeni način i dodatno pojačavala i podsticala. Izmenama Zakona o budžetskom sistemu iz decembra 2023. godine **zabrana zapošljavanja produžena je do kraja 2026. godine**.

Nevezano za to, po našem mišljenju, **broj i strukturu zaposlenih u narednoj 2026. godini** trebalo bi **planirati slobodno i prema realnim potrebama posla**, a **pod pretpostavkama** da će u 2026. godini upražnjena radna mesta moći da se zaista i popune. Bilo u okviru dozvoljene kvote od 70%¹ ili po pribavljanju saglasnosti od nadležne republičke Komisije.

Ako preduzeće na taj način planira kadrove, a ako se iz bilo kog razloga desi da u toku naredne 2026. godine ne uspe da popuni upražnjena radna mesta, onda će se desiti samo to da **plan u tom delu**, sa svim suštinski važnim posledicama i opasnostima po delatnost koju javno preduzeće obavlja, **jednostavno ostane nerealizovan**.

c) Planiranje zarada za 2026. godinu

Prošle godine su Smernice „dozvolile“ nominalni **rast mase zarada zaposlenih u javnim preduzećima za 8%**, a **ovogodišnje Smernice ograničavaju rast osnovnih zarada svih javnih preduzeća u Republici od najviše 5,1% sa sledećom formulacijom**:

„Sredstva za zarade zaposlenih treba planirati tako da uvećanje osnovne zarade zaposlenog ne može iznositi više od 5,1% u odnosu na osnovnu zaradu u 2025. godini. Prilikom planiranja uvećanja zarada zaposlenih u 2026. godini treba uzeti u obzir visinu minimalne zarade utvrđene u skladu sa Zakonom o radu. Planiranje novog zapošljavanja i uvećanja zarada treba da bude zasnovano na realnim finansijskim mogućnostima preduzeća, uz prethodnu izmenu opšteg akta kojim su definisani elementi za obračun i isplatu zarada.

Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, mogu predložiti javnim preduzećima čiji su osnivači i drugačije smernice u pogledu rashoda za zarade zaposlenih, s tim da se osnovna zarada zaposlenog ne može uvećati više od procentualnog uvećanja minimalne cene rada u odnosu na osnovnu zaradu u 2025. godini.“

¹ Detaljnije o „zabrani“ zapošljavanja i postupku odobravanja novog zapošljavanja napisano je u našim redovnim informacijama 26 iz 2020. godine i 01 i 06 iz 2022 godine

U odnosu na prošlogodišnje Smernice, **dve su značajne novine:**

1. **Osnovica** na koju se računa koliki je dozvoljeni rast, **nije više** ni ukupna planirana ili isplaćena **masa zarada**, **niti ukupna prosečna zarada**, već samo i jedino **OSNOVNA ZARADA obračunata na osnovu važećih akata**
2. **Zarade posloводства nisu više predmet uređivanja**, tako da njihove zarade treba planirati na osnovu elemenata koji važe za sve zaposlene, čime je prevaziđena nelogična i neodrživa situacija kada zarade zaposlenih rastu po jednoj, a zarada direktora po drugoj stopi

Osnovna zarada² kao osnovica, u odnosu na ranije rešenje kada se polazilo od mase, daje javnim preduzećima veću slobodu kod planiranja, a pre svega tako:

- **Što se sada praktično dozvoljava rast od 5,1% ili najviše do 10,1% ako osnivač da takve smernice**, ali ne godišnje mase ili proseka ukupnih zarada za celu godinu, već **osnovnih zarada iz poslednjeg kvartala ove godine** koje su kod većeg broja komunalnih preduzeća bile povećane posle uvećanja minimalne cene rada u Republici od oktobra 2025. godine (9,4%).
- **Što sada svi dodaci i naknade zarada** (minuli rad, dodaci za noćni, smenski, produžni rad i rad u dane državnih praznika, regres, topli obrok...) **nisu više ograničene i mogu da se planiraju u skladu pravima zaposlenih utvrđenim opštim aktima, prema realnoj potrebi, a bez opasnosti da će zbog toga doći do probijanja mase i odstupanja od Smernica**

Minimalna cena rada u Republici će u 2026-toj godini biti povećana na 371 RSD/h ili u odnosu na sadašnji iznos minimalca za 10,1%. U tim okolnostima, kako se nebi dodatno remetili inače već dosta poremećeni odnosi u raspodeli i povećavao broj zaposlenih u JKP kojima se zarade silom zakona dopunjuju do minimalca, poželjno je da rast osnovnih zarada zaista i prati povećanje minimalne cene rada u Republici. Treba imati u vidu da već sada ima dosta preduzeća u kojima više od polovine zaposlenih prima minimalnu ili njoj blisku zaradu, što je na srednji i duži rok potpuno neodrživo.

Kada se radi o dodatnim Smernicama koje može da donese jedinica lokalne samouprave, u dosadašnjoj praksi su **retki primeri da opštine ili gradovi smernice donose u formi zvaničnog akta**. Najčešći slučaj je bio da lokalna samouprava svoje instrukcije daje u svakodnevnoj korespondenciji, na radnim sastancima ili usmenim putem.

U slučaju kada jedinica lokalne samouprave namerava da dozvoli „svom“ javnom preduzeću da planira rast osnovnih zarada u 2026. godini veći od 5,1% (najviše do 10,1%), bilo bi ipak poželjno (ne i obavezno) da **dodatne smernice budu u formi pisanog akta** koji donosi nadležni opštinski/gradski organ. U zavisnosti od načina kako su statutom jedinice lokalne samouprave uređene nadležnosti, najčešće će to biti opštinsko ili gradsko veće ili predsednik opštine/gradonačelnik, a negde možda i Skupština JLS (ili Privremeni organ u slučaju da je skupština raspuštena), a dodatne smernice bi mogle da budu pre svega u formi odluke (jedan **opšti model** takve odluke je u prilogu 1 uz ovu informaciju).

Posmatrano iz ugla poslovanja i ukupne finansijske održivosti, najvažnije je da komunalno preduzeće kontroliše **učešće troškova zaposlenih u ukupnim rashodima ili u ukupnom prihodu**. Ovo učešće od jednog do drugog komunalnog preduzeća **varira u zavisnosti od toga koje delatnosti preduzeće obavlja** (manje je kod specijalizovanih toplana ili vodovoda, a veće kod drugih komunalnih delatnosti koje podrazumevaju veći angažman radne snage), ali teoretski gledano, **ni za jedan tip komunalnog preduzeća učešće troškova zaposlenih u troškovima, nebi trebalo da bude veće od 50%**. Međutim podaci pokazuju da je skoro **trećina (31%) naših komunalnih preduzeća** baš u toj situaciji. Kod ovih „najsiriomašnjih“ komunalnih preduzeća, obzirom da će u narednoj godini biti u obavezi da svakom zaposlenom isplaćuju bar 80.000 dinara mesečno neto (minimalna zarada

² Osnovnu zaradu Zakon o radu je bliže uredio članom 107. U kome između ostalog stoji da se „osnovna zarada određuje na osnovu uslova, utvrđenih pravilnikom, potrebnih za rad na poslovima za koje je zaposleni zaključio ugovor o radu i vremena provedenog na radu“. Takođe u trećem stavu istog člana stoji da se „Opštim aktom utvrđuju elementi za obračun i isplatu osnovne zarade i zarade po osnovu radnog učinka“

od 65 hiljada + minuli rada + topli obrok + regres), **troškovi zaposlenih** će po svoj prilici u **ukupnim troškovima** učestvovati **sa više od neodrživih 50%**. Treba imati u vidu da se ovde ne radi o nekim izuzecima. **U ova 104. komunalna preduzeća sa ovako nedopustivo niskim nivoom akumulativnosti, zaposleno je skoro 12.000 lica ili 22,7% u odnosu na ukupan broj zaposlenih u svim našim komunalnim preduzećima.**

Preporuke:

- ✓ Ako nadležna jedinica lokalne samouprave procenjuje da treba da dozvoli rast osnovnih zarada u 2026. godini veći od 5,1%, **poželjno je da** u formi zvanične odluke nadležnog organa, **donese dodatne smernice** kojima se predviđa rast osnove zarade do 10,1% (Prilog 1).
- ✓ U godišnjim programima poslovanja za 2026-tu godinu, pod uslovom da rezultati poslovanja preduzeća to omogućavaju i da se lokalna samouprava kao osnivač sa time saglasi, kako se dodatno nebi remetili inače poremećeni odnosi u raspodeli i kako se nebi povećavao broj zaposlenih kojima se zarade dopunjuju do minimalca po sili zakona, **trebalo bi predvideti i planirati rast osnovnih zarada na najvišem dozvoljenom nivou od 10,1%.**
- ✓ **Dodatke i naknade zarada** i sva druga stalna primanje koja imaju karakter zarade, obzirom da **nisu više predmet ograničenja**, treba planirati u skladu sa opštim aktima, **a kod pojedinih naknada** poput naknada za produžni, smenski ili noćni rad koje u slučaju nekih vanrednih okolnosti mogu lako da premaše planirane okvire, treba planirati čak i **sa određenom rezervom**
- ✓ U uslovima zatečenih poremećaja odnosa u raspodeli, ograničenih sredstava i problema sa obezbeđenjem likvidnosti komunalnih preduzeća, **kod većine komunalnih preduzeća bilo bi bolje da za 2026. godinu, prednost daju povećanju pojedinačnih zarada**, a da **isplatu solidarne pomoći** za poboljšanje materijalnog položaja zaposlenih koja je PKU bila uvedena kao neki vid kompenzacije zbog umanjenja osnovnih zarada, planiraju **samo ukoliko su sigurni da to neće ugroziti poslovanje i likvidnost preduzeća.**
- ✓ U Smernicama Vlade i dalje stoji i diskutabilna formulacija da planiranom rastu osnovnih zarada treba **da prethodi izmena važećeg opšteg akta**. Ako se tu mislilo na kolektivne ugovore ili pravilnike o radu, to se po našem mišljenju nebi trebalo odnositi na sva, već **samo na ona preduzeća koja su ovim opštim aktima decidirano određivala nominalnu visinu cene rada za obračun osnovnih zarada**. Treba imati u vidu da donošenje ili izmene tih opštih akata podrazumevaju dosta složenu proceduru koja traje i po nekoliko meseci, a procedura se završava aktom o davanju saglasnosti od strane skupštine jedinice lokalne samouprave. Izvesno je da ova procedura, koliko god da se ubrzava, neće moći da se završi do 1. decembra kao propisanog roka za donošenje godišnjih programa poslovanja.

PRILOG 1 – Opšti model odluke o dodatnim smernicama osnivača javnog preduzeća

Na osnovu člana 60. Zakona o javnim preduzećima ("Sl. glasnik RS", br. 15/2016 i 88/2019), Uredbe o utvrđivanju elemenata godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026-2028. godine javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja koji obavljaju delatnost od opšteg interesa, člana _____ Statuta opštine _____

Opštinsko veće na sednici održanoj _____ 2025. godine, donelo je:

Odluku o smernicama za izradu godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026 - 2028. godine javnih preduzeća i drugih oblika organizovanja koji obavljaju delatnost od opšteg interesa

Član 1

U godišnjem programu poslovanja za 2026. godinu, JKP _____ može da planira rast osnovnih zarada zaposlenih od najviše 10,1 % u odnosu na osnovnu zaradu u 2025. godini.

Član 2

Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja u _____

Br: _____

Dana: _____

Predsednik Opštinskog veća

PRILOG 2 – INTEGRALNI TEKST SMERNICA

SMERNICE

ZA IZRADU GODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA 2026. GODINU, ODNOSNO TROGODIŠNJEG PROGRAMA POSLOVANJA ZA PERIOD 2026–2028. GODINE JAVNIH PREDUZEĆA I DRUGIH OBLIKA ORGANIZOVANJA KOJI OBAVLJAJU DELATNOST OD OPŠTEG INTERESA ČIJI JE OSNIVAČ AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Ovim smernicama obavezuju se javna preduzeća i društva kapitala čiji je jedini osnivač autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave (u daljem tekstu: javno preduzeće), da u pripremi godišnjeg programa poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnjeg programa poslovanja za period 2026–2028. godine:

- polaze od ciljeva i smernica ekonomske i fiskalne politike Vlade,
- pridržavaju se strateških, zakona i podzakonskih akata koja primenjuju u svom poslovanju,
- izvrše sveobuhvatnu analizu poslovanja za 2025. godinu, kako bi godišnji program poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnji program poslovanja za period 2026–2028. godine, planirali na realnim osnovama.

Godišnji program poslovanja za 2026. godinu, odnosno trogodišnji program poslovanja za period 2026–2028. godine (u daljem tekstu: program poslovanja), neophodno je dostaviti u rokovima i na način propisan Zakonom o javnim preduzećima (u daljem tekstu: Zakon).

Javna preduzeća koja su donela program poslovanja za period 2025–2027. godine, dužna su da te programe poslovanja revidiraju, u skladu sa članom 59. stav 6. Zakona.

Prilikom izrade programa poslovanja, neophodno je da budu prikazani sledeći elementi:

1) Opšti podaci, gde je potrebno navesti:

- status, pravnu formu i delatnost javnog preduzeća,
- da li je donet dugoročni i srednjoročni plan poslovne strategije i razvoja,
- organizacionu šemu javnog preduzeća,
- imena direktora i izvršnih direktora, kao i članova nadzornog odbora/skupštine.

Za direktora i članove nadzornog odbora/skupštine potrebno je navesti datum i osnov imenovanja.